

کتابخانه	شماره
۲۰۹	
۱۸/۱۱/۱۶	

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی
مرکز کارشناسی ارشد

پایان نامه تحصیلی جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته علوم سیاسی

موضوع :

بررسی عوامل توسعه در کشور کره جنوبی

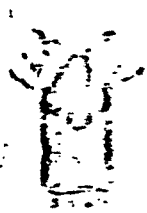
۱۳۸۷ / ۲ / ۱۱

استاد راهنما : جناب آقای دکتر رحمانی
استاد مشاور : جناب آقای دکتر رضویان
نگارش : محمدباقر بهرامی

سال تحصیلی :

۱۳۷۵ - ۱۳۷۴

۹۵۶۸۶

شماره: ۹۶۹۸۲ - تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۶

مرکز کارشناسی ارشد

دوره تجلیه دفاع از پایان - مه تحصیلی دوره کارشناسی ارشد

نام و نام خانوادگی دانشجوی: محمدرضا غفری
سال ورود: نیمسال اول سال تحصیلی ۷۳-۷۴ رشته تحصیلی کارشناسی: مدیریت و برنامه ریزی اداری
عنوان پایان نامه: عوامل توسعه در کشور جنوبی

تاریخ انتخاب واحد: پایان نامه نیمسال اول سال تحصیلی ۷۴-۷۵
استاد راهنما: دکتر محمد رحمانی
استاد مشاور: دکتر محمد رحمانی

باتأییدات خداوند متعال جلسه دفاعی در ساعت ۱۳۷۴/۱۲/۶ روز

در مرکز کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی و حضور تشکیلی و پس از انجام دفاعیات مربوطه

پایان نامه خانم محمدرضا غفری (سابقه ۱۸ نمره) و درجه عالی پذیرفته شد.

(درجه بندی نمرات: ۱۸ تا ۲۰ عالی - ۱۷ تا ۱۶ خوب - ۱۴ تا ۱۲ قابل قبول - کمتر از ۱۲ غیر قابل قبول)

هیئت داوران:

- ۱- دکتر محمد رحمانی
- ۲- دکتر محمد رحمانی
- ۳- دکتر محمد رحمانی

مدیر گروه آموزش: دکتر محمد رحمانی

تصدیق

رئیس مرکز کارشناسی ارشد - دکتر محمد تقی رضوی

شماره دانشجویی: ۷۲۵۳۰۴

پیوست:

۷۵ / ۴ / ۱۰

تاریخ:

شماره:

بدینوسیله گواهی می‌گردد :

آقای محمد باقر بهرامی فلاح الهی کارشناسی ارشد علوم سیاسی در محل دوره تحصیل
از جمله دانشجویان علاقه‌مند و پر تلاش بوده ضمن شرکت فعال در کلاس‌ها در سراسر کلاس واحد
مقرر را با موفقیت کامل گذرانیده است. آقای باقر بهرامی بهروزه در انجام پروژه (پروژه) و
کلیات مربوط به درس کارشناسی ارشد علاقه‌مند بود از خود بروز میداده است. شماره پیوست
کتاب خود را تحت عنوان «مدال تو سهم در گره جنون» تدوین و با استناد عالمان آن واحد
تحریر آن را بهرامی در دوره آرس کفیلی ما مورد تأیید انجمن است.

دکتر محمد تقی رفیعیان
رئیس مرکز کارشناسی ارشد
۱۳/۷/۶۸

روزنامه کوشک شماره ۱۰۰۰ - شماره ۱۰۰۰ - شماره ۱۰۰۰

شماره	تعداد ورق	قیمت ورق	مجموعه ورق	توضیحات
۵۷	۱۹	۲	۳۸	مجموعه ورق
۶۰	۱۵	۴	۶۰	مجموعه ورق
۶۶	۱۷/۱۵	۴	۶۸	مجموعه ورق
۴۷	۱۸/۱۵	۲	۳۶	مجموعه ورق
۵۷	۱۹	۳	۵۷	مجموعه ورق
۳۸	۱۹	۲	۳۸	مجموعه ورق
۶۶	۱۲	۴	۶۶	مجموعه ورق
۳۶	۱۸	۲	۳۶	مجموعه ورق
۳۶	۱۹	۲	۳۶	مجموعه ورق
۶۰	۲۰	۲	۶۰	مجموعه ورق
۴۵	۱۵	۳	۴۵	مجموعه ورق
۳۴	۱۷	۲	۳۴	مجموعه ورق
۳۶	۱۸	۲	۳۶	مجموعه ورق
۳۸	۱۹	۲	۳۸	مجموعه ورق
۵۲/۱۵	۱۷/۱۵	۳	۵۲	مجموعه ورق
۴۵	۱۵	۳	۴۵	مجموعه ورق
۶۰	۲۰	۳	۶۰	مجموعه ورق
۳۳	۱۷	۲	۳۳	مجموعه ورق
۲۲	۱۸	۳	۲۲	مجموعه ورق

بسم الله الرحمن الرحیم - شماره ۱۰۰۰ - شماره ۱۰۰۰

دانشگاه آزاد اسلامی
مرکز کارشناسی ارشد

این پژوهش تحت عنوان بررسی عوامل توسعه در کشور کره
جنوبی جهت دریافت دانشنامه کارشناسی ارشد (فوق لیسانس)
علوم سیاسی توسط برادر محمداقبر بهرامی انجام یافته است و در
جلسه کمیته پایان نامه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۶ پس از دفاع مورد
قبول واقع شده است.

استاد مشاور: دکتر رضویان

استاد راهنما: دکتر رحمانی

تقدیم به :

انسان پاکباخته اسلام، سرباز مبارز و خستگی‌ناپذیر انقلاب
یار دیرین امام‌را حل، یاور رهبر معظم انقلاب رئیس‌جمهور
پرتلاش، حضرت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، مرد صبر و استقامت و
آغازگر برنامه‌ریزی و مجری برنامه توسعه که خود را وقف سازندگی
و پیشرفت کشور عزیز جمهوری اسلامی نموده است، باشد که مقبول
حضرتش در حد خداقوتی افتد.

محمدباقر بهرامی

مقدمه :

از آنجا که شناخت عوامل سقوط و صعود تمدنها و یا آگاهی از دلائل پیشرفت و یا عقب ماندگی امتهای و مخصوصا در دههء اخیر یکی از ضرورتهای انکارناپذیر برای برنامه ریزان هر کشور بوده و مراکز علمی و تحقیقاتی در بررسی و نقد و تحلیل مسائل فوق نقش تعیین کننده ای را دارند. از آنجا که بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی مردم ایران بهره بری فقیه زمان شناس و مرجع و ملجا امت واحده ما امام خمینی قدس سره الشریف بلافاصله استکبار جهانی مشکلاتی را برای جمهوری اسلامی فراهم آورد که جنگ تحمیلی نمونه بارز آن بود و مانع برنامه ریزی جهت پیشرفت و توسعه برای کشور گردید.

پس از پایان جنگ تحمیلی، نظام مقدس جمهوری اسلامی با توفیق در اجرای برنامه توسعه پنج ساله اول خود با کوله باری از تجربیات تلخ و شیرین همراه با رهنمودهای مقام معظم رهبری در تدوین و تصویب برنامه دوم همت گماشت که شاهد اجرای آن و بهره گیری از ثمرات برنامه اول هستیم. از آنجا که دیدگاهها و نظرات کارشناسی و حتی سیاسی صاحب نظران در پیروی از سیستمها و روشهای توسعه در کشورهای با تجربه چه در جهت اصلاحی آن یا نسخه برداری و کپی نمودن آنها یا طراحی برنامه با توجه به واقعیتها و مسائل داخلی و ارزشها و فرهنگ و سنن هر جامعه بر آن شدم که با توجه به سابقه دو دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی به ویژه دوره چهارم که مسوولیت کمیسیون امور اداری و استخدامی و نایب رئیسی گروه دوستی پارلمانی دو کشور جمهوری اسلامی و کره جنوبی را به عهده دارم با همفکری اساتید محترمی چون جناب آقای دکتر رحمانی استاد راهنما و ریاست گروه علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی و جناب آقای دکتر رضویان ریاست محترم مرکز کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی به این مهم که چه عواملی باعث رشد، توسعه و پیشرفت در کره جنوبی به ویژه توسعه اقتصادی در آن کشور شده است، اقدام به انجام این تحقیق به عنوان پایان نامه خود در دوره کارشناسی ارشد نمودم.

و من الله التوفیق

محمد باقر بهرامی

چکیده پایان نامه

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است.)

نویسنده : بررسی عوامل توسعه در کشور کره جنوبی

محقق : محمد باقر بهرامی

تحصیلی : علوم سیاسی

مدرس : آقای دکتر رحمانی

مشاور : آقای دکتر رضویان

شماره : ۱۳۷۴

تحقیق حاضر تحت عنوان نگرسی اجمالی به کشور کره جنوبی و خیزش اقتصادی آن، تلاشی است برای پی‌جویی و دستیابی به دل‌خواهی اصلی دگرگونی‌هایی که عمدتاً در سه دهه اخیر در کره جنوبی روی داده است. پی‌جویی علل توسعه در کره جنوبی به صورت عام و توسعه اقتصادی بلاخص هدف اصلی و عانی این تحقیق است. از آنجایی که اثر تحقیقی نیازمند مدخل و فتح بانی است در این تحقیق نیز به روش متداول تاریخچه سیاسی و ویژگی‌های جغرافیایی حوزه مباحث اولیه فرار گرفته و در فصل دوم به بررسی توسعه در کره جنوبی می‌پردازد. در این فصل پیشنهادی بدیج در تعریف توسعه اقدام گسه که حاصل و رفا آورد فصل سوم بررسی عوامل توسعه داخلی بر توسعه در کره جنوبی را دربر می‌گیرد. عوامل خارجی در توسعه کره جنوبی شکل دهنده فصل چهارم تحقیق است. فرضیه‌ای دقیق بر آن است تا نشان دهد هرآنچه به آن پرداخته می‌شود در توسعه و شکوفایی کره لامل از دیدگاه کمی موثر بوده است. در پیجه بحث ضمن ارائه خلاصه‌ای از مطالب و اثبات فرضیه تحقیق و نگرشی به فرضیه‌های تبیی و فرعی به مسأله امکان الگو قرار دادن ه برای بقیه کشورها پرداخته شده است. بنابر اهمیت و طبیعت بحث، سیوه تحقیق کتابخانه‌ای و استناد و تکیه به مکتوبات معدود محدودی است که در کتابخانه‌های دانشکده‌ها، مراکز پژوهشی و سفارت کره جنوبی و رفا آورد مسافرت اینجانب همراه گروه دوستی ایرانی ایران و کره جنوبی به کشور کره بوده است.

بنابراهمیت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران فصل ضمیمه‌ای تحت عنوان جمهوری اسلامی ایران و کره جنوبی پایان‌بخش تلاش تحقیقی فرار گرفته است.

مستاسانت

تاریخ و امضاء

استاد راهنما : برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

تاریخ و امضاء

۱۳

فهرست مطالب

صفحه

۱	چکیده تحقیق
۶	فصل اول : کلیات
۷	بخش اول: موقعیت جغرافیایی
۷	الف : جغرافیای طبیعی:
۸	۱- الف- جزایر و آبهای داخلی
۸	۲- الف- کوهها
۹	۳- الف- آب و هوا
۹	ب : جغرافیای انسانی:
۹	۱- ب- جمعیت
۱۱	۲- ب- مهاجرت
۱۲	۳- ب- ترکیب نژادی
۱۲	۴- ب- زبان
۱۲	۵- ب- دین و مذهب رسمی
۱۳	ج : ساخت حکومت
۱۳	۱- ج- قانون اساسی و تحولات و ویژگیهای آن
۱۴	۲- ج- ساختار تشکیلاتی حکومت
۱۵	۳- ج- وزارتخانهها
۱۶	۴- ج- قوهء مقننه :

(و)

- ۱۷ ۱-۴-ج- جلسات مجلس ملی
- ۱۷ ۲-۴-ج- وظایف قوه مقننه
- ۱۸ ۳-۴-ج- اختیارات قوه مقننه
- ۱۸ ۴-۴-ج- کمیته‌های مجلس ملی
- ۱۹ ۵-ج- کمیته قانون اساسی
- ۱۹ ۶-ج- احزاب
- ۲۱ ۷-ج- قوه قضاییه
- ۲۳ بخش دوم- تاریخچه سیاسی کره
- ۲۳ الف- کره تا قبل از جنگ دوم جهانی
- ۲۵ ب- جنگ دوم جهانی و شکست ژاپن
- ۲۵ ج- کره پس از انعقاد قرارداد ترک مخصوصه
- ۲۸ د- اصول سیاست خارجی نوین کره
- ۲۸ هـ- کره پس از تحولات جنگ سرد
- و- روابط جمهوری کره و ایالات متحده پس از
- ۲۹ جنگ سرد
- ۳۰ ز- آینده چگونه خواهد بود؟
- ۳۲ بخش سوم- روابط خارجی
- ۳۲ ۱- سوابق
- ۳۳ ۲- وضعیت کنونی
- ۳۴ ۳- دوستان سنتی
- ۳۶ ۴- سیاست خارجی دولت
- ۳۸ ۵- مبانی و اصول سیاست خارجی
- ۳۹ ۶- نقش کره در سیاست جهانی

(ز)

- ۴۱ - ۷- عوامل داخلی موثر در سیاست خارجی
- ۴۲ - ۸- نقش قدرتهای خارجی در سیاست خارجی
- ۴۴ - ۹- موقعیت منطقه‌ای
- ۴۶ - ۱۰- روابط با بلوکهای سیاسی- اقتصادی
- ۴۹ - ۱۱- روابط با جهان سوم
- ۵۱ - ۱۲- مواضع در قبال نهضت‌های آزادیبخش

فصل دوم - بررسی توسعه در کره جنوبی

- ۵۳ بخش اول - توسعه چیست؟
- ۵۳ الف - تعاریفی از توسعه
- ۵۶ ب - هدفهای توسعه
- ۵۶ ج - معیارهای توسعه
- ۶۴ بخش دوم - توسعه سیاسی
- ۶۴ الف - حاکمیت قانون اساسی
- ۶۵ ب - حضور احزاب سیاسی
- ۶۵ ج - بهینه‌سازی سیستم‌های انتخاباتی
- ۶۶ د - اتخاذ سیاست خارجی مبتنی بر دوستی
- ۶۶ هـ- گسترش استفاده از سایر متحدان
- ۶۷ و - حمایت از ایجاد منطقه بی‌طرف در آسیا
- ۶۷ ز - عوامل مانع توسعه سیاسی:
- ۱- و - حساسیت بیش از اندازه به جناح چپ
- ۶۷ فعال سیاسی
- ۶۸ ۲- و - تکیه بر حضور نیروهای خارجی

(ح)

۳- و- سیاست دو وجهی تجدید وحدت با

۶۸

کره شمالی

۶۹

۴- و- جلوگیری از انعکاس واقعی رویدادها

۷۰

بخش سوم - توسعه فرهنگی

۷۰

الف - ساختار فرهنگی- اجتماعی و ارزشها

۷۰

۱- الف- تعالیم کنگوسیوس

۷۱

۲- الف- تجربه فرهنگی

۷۱

۳- الف- فرهنگ خانوادگی

۷۳

۴- الف- جایگاه زنان و مردان

۷۳

ب - آموزش

۷۴

۱- ب - نرخ بیسوادی

۷۴

۲- ب - بودجه آموزشی

۷۶

بخش چهارم- توسعه اقتصادی

۷۶

الف - نگاهی به تاریخچه اقتصادی کره جنوبی

۷۶

۱- الف- دوران بازسازی ۱۹۵۳ تا ۱۹۶۱

۷۷

۲- الف- انتخاب استراتژی تلاش

۳- الف- دوران رشد صنایع سنگین ۱۹۷۳

۷۹

تا ۱۹۸۰

۴- الف- جداولی از آخرین شاخصهای توسعه

۸۳

اقتصادی کره جنوبی در دهه ۱۹۹۰ء

۸۶

۵- الف- سیمای اقتصاد

(ط)

- ۱۲۸ فصل سوم - عوامل درونی موثر بر توسعه اقتصادی کره
- ۱۲۹ الف - عوامل خلقی - فرهنگی
- ۱۲۹ ۱- الف - شخصیت زمامدار
- ۱۳۰ ب - شخصیت بارز فردی
- ۱۳۰ ۱- ب - پذیرش سلسله مراتب
- ۱۳۰ ۲- ب - همیت و عزم ملی
- ۱۳۰ ۳- ب - سخت کاری
- ۱۳۱ ج - شخصیت عمومی
- ۱۳۱ ۱- ج - خلاقیت
- ۱۳۱ ۲- ج - هدایت خلاقیتها
- ۱۳۱ ۳- ج - تمرکز بر خلاقیت جمعی
- د - ابزارهای معین و قوانین کمک دهنده به توسعه اقتصادی
- ۱۳۲
- هـ - نقش سرمایه‌گذاری خارجی در جمهوری کره
- ۱۳۴

فصل چهارم - عوامل خارجی تاثیرگذار بر توسعه اقتصادی کره جنوبی

- ۱۴۱ بخش اول - روابط سیاسی کره جنوبی با ایالات متحده آمریکا
- ۱۴۲
- ۱۴۲ الف - ۱۸۸۲ تا ۱۹۱۰
- ۱۴۵ ب - ۱۹۴۵ تا ۱۹۵۰
- ۱۵۰ ج - جنگ دو کره
- ۱۵۴ د - ۱۹۵۳ تا ۱۹۷۰

(ی)

هـ- روابط استراتژیکی آمریکا و

- ۱۵۷ کره جنوبی در دهه ۱۹۷۰ء
۱۵۸ و - دکترین نیکسون
۱۵۹ ز - دکترین فورد
۱۶۰ ج - دکترین کارتر

بخش دوم- وابستگی اقتصادی کره جنوبی به

- ۱۶۲ ایالات متحده آمریکا
۱۶۴ الف - در باب واردات
۱۶۴ ب - در باب صادرات
۱۶۵ ج - تاسیس نهادهای تحقیقاتی مشترک

بخش سوم- روابط سیاسی کره جنوبی با ژاپن

- ۱۶۷ الف - تاریخچه روابط سیاسی کره جنوبی و ژاپن
۱۶۹ ب - روابط اقتصادی کره جنوبی و ژاپن
۱۶۹ ۱- ب- روند مبادلات تجاری کره با ژاپن
۱۷۰ ۲- ب- سرمایه‌گذاریهای ژاپن در کره جنوبی
۳- ب- همکاریهای فنی و تکنولوژیکی کره
۱۷۱ با ژاپن
۱۷۲ ج - میزان وابستگی اقتصادی کره با ژاپن
۱۷۳ ۱- ج- سهم و نوع کالاهای صادراتی کره با ژاپن
۱۷۴ ۲- ج- سهم و نوع کالاهای وارداتی کره از ژاپن

(ک)

۱۷۵ فصل پنجم - آنچه حاصل آمد

۱۷۶ فهرست منابع و مآخذ

۱۸۴ فصل ششم - ضمیمه: جمهوری اسلامی ایران و کره جنوبی

۱۸۵ بخش اول- روابط جمهوری اسلامی ایران با کره جنوبی

۱۸۵ ۱- تاریخچه روابط سیاسی

۱۸۵ ۲- روابط پس از انقلاب اسلامی

۱۸۷ ۳- واکنش نسبت به جنگ تحمیلی

۱۸۸ ۴- روابط اقتصادی

۱۸۹ ۵- مبادلات تجاری

۱۹۰ ۶- روابط فرهنگی

۷- فعالیتهای فرهنگی جاری و زمینههای این

۱۹۱ فعالیت

بخش دوم- آخرین وضعیت همکاریهای جمهوری اسلامی

۱۹۳ ایران و کره جنوبی

چکیده تحقیق

اهمیت موضوع تحقیق- فرضیه یا مسأله تحقیق

تحقیق حاضر تحت عنوان "نگرشی اجمالی به کشور کره جنوبی و خیزش اقتصادی آن" تلاشی است برای پی‌جویی و دستیابی به علل اصلی دگرگونی‌هایی که - عمدتاً در سه دهه اخیر- در کره جنوبی روی داده است. این علل بسیار متفاوت و گوناگون بوده و می‌تواند به عواملی نظیر عوامل جغرافیایی، تاریخی، سیاسی، روش اقتصادی، نظریه سیاسی، برجستگان، عوامل ذهنی- شخصیتی، عوامل اجتماعی- فرهنگی، مؤلفه‌های تاثیرگذار درون‌مرزی و فرامرزی و... تقسیم شود. به علاوه، هر علتی به جهت آنکه می‌تواند خود مورد معلولی دیگر باشد که برای معلول متقدم، علت متاخر محسوب می‌شود و جوه قابل بررسی را بسیار گسترده کرده است. به هر حال به اعتقاد من هیچکدام از علتها را نمی‌توان نادیده گرفت و یا به عنوان معلولی از علل دیگر، از آنها بی‌توجه گذر کرد.

روش اقتصادی، اگر به خاطر وجود بعضی نخبگان و فرهیختگان نبود، بدان صورت که دگرگون شد، تغییر نمی‌یافت. اعتقاد به ملیت، وجود همیت و عزم عمومی و... که نیرومندان بر قضا یا تاثیر گذاشت، تماماً از علل اقتصادی برنخاستند.

رقابت آزاد و گسترش سیاست اقتصادی توسعه بازار

صادرات، بیشک متاثر از ملاحظات اقتصادی بود، لیکن ارتباط آشکاری با وقت شناسی، موقع سنجی، انتخاب استراتژی و شیوه مدیریت متناسب دارد که از آنها نیز نمیتوان غافل بود.

از وجه دیگر به قضیه نگاه می‌کنیم، نقش شخصیتها - هرچند گمنام و ناشناخته - نیز در این وادی صاحب تاثیرند. آنانی که توفیق کشف قوانین دگرگونیهای جامعه شناختی را یافتند، نباید خوار و بی‌اثر تصور کرد. همچنین نمیتوان نقش به اصطلاح آنچه را که من آن را "تصادف" می‌خوانم، نیز بی‌اهمیت دانست. یعنی نقشی را که به وسیله رویدادهای کم‌اهمیت ایفا شده است و اتفاقا تاثیر مهمی برجای گذاشته است این مسائل نیز باید شناسایی گردد و به آنها بهای لازم داده شود.

علت ذکر مثالهای فوق‌الذکر که همه معروف و مبین پیچیده بودن قضیه مورد مطالعه است را بدان جهت واجب می‌دانم که خواننده کاملا با چارچوب مساله‌ای که سعی می‌شود در کمال ساده‌نگری برای آن فصول و امهاتی جست، واقف گردد.

روش نگرش ساده‌نگاشتن (و در بعضی موارد بیش از حد) قضایا مانع حصول به‌علت نیست، گرچه که در بسیاری از مواقع سعی شده است تا از معلول هر علت عمده، به‌آن علت پی‌ببریم. اما برای هرچه بیشتر فاصله گرفتن از خطا، این امر را مشروط دانسته و سعی شده است که تاثیرات علت‌هایی که لزوما نیز معلول آنان مورد شناسایی واقع نشده، غفلت نورزیم.

پی‌جویی علل توسعه در کره جنوبی به صورت عام آن و توسعه اقتصادی بالاخص، هدف اصلی و غایی این تحقیق است.

از آنجایی که هر تحقیقی نیازمند مدخل و فتح بابی است، در این تحقیق نیز به سیاق و روش متداول، تاریخچه سیاسی

کره جنوبی و ویژگیهای جغرافیایی آن را جزء نخستین بحث قرارداددهایم که خواننده تحت عنوان کلیات در فصل اول با آن آشنا میشود. در این بخش با احتراز از تطویل کلام - تاجایی که ممکن است - سعی میشود هر آنچه برای پردازش بخشهای بعدی موردنیاز است مورد توجه واقع شود.

فصل دوم به بررسی توسعه در کره جنوبی میپردازد. از آنجایی که بررسی مقوله‌ای در محدوده خاص - چه از نظر جغرافیایی و چه از نظر محدوده زمانی - بدون نگرش به آن مقوله به عنوان مقوله‌ای عام ارائه و تعریفی از آن - هر چند نه لزوماً مانع و جامع - میسر نیست، لذا با توجه به همین نگرش و برداشت پیشقدمی بحث را به تعریف توسعه داده‌ایم و در این وادی برای نگرشی همه‌جانبه به پدیده توسعه به آراء متفکران دست یازیده‌ایم تا هر چه بیشتر خواننده با مفهوم کلاسیکی از توسعه که مدنظر است آشنا شود.

همین پویش سرآغاز شناختی است که ادامه بحث را روشن می‌سازد. کثیرالوجه بودن توسعه، بحث توسعه سیاسی را در کنار نگرش به توسعه از بعد اقتصادی لازم می‌آورد و از آنجایی که بستر مناسب و تجلی‌دهنده توسعه، به صورت تنگاتنگی با توسعه فرهنگ و اجتماعی وابستگی دارد، لذا بحث توسعه فرهنگی - اجتماعی بخش ۴ فصل دوم این نوشتار تحت عنوان بررسی توسعه در کره جنوبی را فراهم می‌آورد.

حاصل و ره آورد فصل دوم به تکاملی می‌انجامد تا امکانات بررسی عوامل موثر داخلی بر توسعه کره جنوبی را که به زیربخشهای متعدد تقسیم میشوند، فراهم آورد.

باین که اذعان داریم این مباحث گستردگی فراوان دارند و نمیتوانند به صورت مفاهیم انتزاعی و مجرد مورد بحث واقع

شوند، مع ذلک به روش متداول در علوم دقیقه به‌ویژه فیزیک که بکارگیری مفاهیم انتزاعی را به‌عنوان رهگشایی برای دستیابی سهل‌تر به‌دانش خود انتخاب می‌کند، گاه بنا بر ضرورت به‌این شیوه متوسل می‌شویم.

عوامل خارجی در توسعه کره جنوبی که شکل‌دهنده فصل چهارم مقاله حاضر است درحقیقت رهیافتی است تا از انتزاع و مجرد مباحث تا حد امکان دوری شود. دراین بحث نیز با شناخت مسائل موثر بین‌المللی در توسعه کره جنوبی، به اهم آن یعنی اثرگذاری مساله و ارتباط این کشور با ژاپن و آمریکا را مورد کنکاش قرار می‌دهیم.

فرضیه‌این تحقیق برآن است تا نشان‌دهد هرآنچه به‌آن پرداخته می‌شود در توسعه و شکوفایی اقتصادی کره - لاقلاً از دیدگاه کمی- موثر بوده‌است. محقق بی‌گمان این حقیقت را لمس می‌کند که اگر فرضهای معینی را قبول نمی‌کرد تا واقعیت گوناگون و کثیرالوجوه را تا حد امکان ساده‌کند و به‌صورت الگو درآورده و مهمترین خصیصه‌های آن را مورد تاکید قراردهد، نمی‌توانست انبوه پدیده‌ها و پویشهای موجود را درچارچوب قالبهای تنظیمی مورد مطالعه قرار دهد.

البته این مفروضات خود متاثر از مباحث دیگری است که محقق فارغ از ارزش‌گذاری اخلاقی فقط در چارچوب جامعه‌ای معین آن را مورد مذاقه قرار داده است، و بر این نکته معترف است که ممکن است مبانی فلسفی مباحثی که مطرح شده خود بتوانند به‌صورت طرح جداگانه‌ای موردبررسی دقیق و نقادانه واقع شوند.

اما علیرغم کاستیهای ممکن سعی می‌شود تا تحقیق به‌دو پرسش اساسی و مرتبط یکی شالوده و سرچشمه توسعه در کره جنوبی و

دیگری چگونگی ترسیم آینده - حتی الامکان - پاسخ گوید.

درواقع به زبان دیگر با پاسخ به پرسش اول و وفق آن با واقع، به ترسیم دومین مبحث بپردازد و نقاط قوت و ضعف آن را شناسایی کند. اما از سوی دیگر، خواننده باید براین نکته نیز توجه داشته باشد که قرار نیست این تحقیق به تبیین فلسفه توسعه اقتصادی و یا به عبارت دیگر، خیزش اقتصادی آن کشور بپردازد و از اندیشه‌هایی نظیر "بیشترین خوشبختی برای بیشترین عده مردم" و یا "انسان حسابگر" دفاع نماید و یا فلسفه‌ای را برای گرایشهای توجیه‌کننده توسعه کره مورد استفاده قرار دهد.

در نتیجه‌گیری بحث ضمن ارائه خلاصه‌ای از مطالب و اثبات فرضیه تحقیق و نگرشی به فرضیه‌های تبعی و فرعی، به مسأله امکان الگو قرار دادن کره برای بقیه کشورها اجمالا پرداخته خواهد شد.

بنابر اهمیت و طبیعت بحث، شیوه تحقیق کتابخانه‌ای و استناد و تکیه به مکتوبات معدود و محدودی است که در کتابخانه‌های دانشکده‌ها، مراکز پژوهشی و سفارت کره جنوبی در تهران موجود بوده است که در هر مورد استناد به مکتوبی خاص به صورت پی‌نوشت در نوشته ذکر شده تا هم نوشته را قوت و قوام بخشد و هم صداقت تحقیقاتی حفظ شده باشد.

بنابر اهمیت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، فصل ضمیمه‌ای تحت عنوان جمهوری اسلامی ایران و کره جنوبی پایان‌بخش این تلاش تحقیقی خواهد بود.